ONWAARSCHIJNLIJKE INSTRUMENTEN

Lezen:
1 Korinthe 1:26-31

Inleiding

God doet Zijn werk vaak door mensen van wie wij het niet verwachten. Hij gebruikt niet alleen begaafde leiders, overtuigende sprekers of mensen met een indrukwekkende achtergrond. In de Bijbel zien we juist dat de Heere zwakke, eenvoudige, onbekende en soms zelfs uitgesloten mensen inschakelt voor Zijn dienst.

Dat betekent niet dat zwakheid op zichzelf een deugd is of dat bekwaamheid er niet toe doet. Wel laat de Schrift zien dat Gods kracht niet afhankelijk is van menselijke mogelijkheden. Hij kiest instrumenten die alle eer aan Hem overlaten. Het kruis van Christus is daarvan het diepste voorbeeld: wat voor mensen dwaasheid en zwakte leek, werd door God de weg tot verlossing.

In deze studie letten wij op verschillende onwaarschijnlijke instrumenten in de Bijbel. Daarbij is de belangrijkste vraag niet: “Ben ik geschikt genoeg?” maar: “Ben ik bereid mij door de Heere te laten gebruiken?” Tegelijk moeten wij oppassen voor een verkeerde bescheidenheid. Wie door God geroepen wordt, mag niet voortdurend achter zijn eigen onvermogen wegschuilen. De Heere geeft ook de kracht, wijsheid en volharding die nodig zijn.

Bijbelstudie

Paulus schrijft in 1 Korinthe 1:26-31 aan mensen die geroepen zijn om bij Christus te horen. Hij wijst hen erop dat er onder hen niet veel mensen waren met een hoge maatschappelijke positie, bijzondere macht of indrukwekkende afkomst. God heeft juist het zwakke en verachte in de wereld uitgekozen. Het doel daarvan is dat niemand zich tegenover God kan beroemen.

De gemeente in Korinthe was gevoelig voor aanzien, welsprekendheid en menselijke wijsheid. Daarom brengt Paulus hen terug bij het hart van het evangelie: Christus Zelf. In Hem ontvangen gelovigen wijsheid, rechtvaardigheid, heiliging en verlossing. De mens heeft dus geen reden om op zichzelf te vertrouwen. Wie roemt, moet roemen in de Heere. Dat is de letterlijke strekking van Paulus’ onderwijs; de uitdrukking “God gebruikt kromme stokken om rechte slagen te slaan” is daarentegen een gangbare beeldspraak en geen Bijbelcitaat.

Een eerste voorbeeld vinden wij bij Mozes. In Exodus 3 en 4 roept God hem om Israël uit Egypte te leiden. Mozes ziet vooral bezwaren: wie is hij om naar de farao te gaan, en waarom zouden

de Israëlieten naar hem luisteren? Ook wijst hij op zijn moeite met spreken (Exodus 4:10-12). God ontkent Mozes' beperking niet, maar belooft hem: Hij zal met zijn mond zijn. Uiteindelijk wordt Aäron als woordvoerder toegevoegd, maar de roeping blijft die van Mozes. De kracht ligt niet in zijn natuurlijke overtuigingsvermogen, maar in de tegenwoordigheid van God.

Ook Gideon acht zichzelf volstrekt ongeschikt. In Richteren 6:11-16 noemt hij zijn familie de geringste binnen Manasse en zichzelf de jongste in zijn familie. Toch noemt de Engel van de HEERE hem een dappere held en zendt hem om Israël te verlossen. Gideon moet leren dat de Heere niet afhankelijk is van menselijke invloed. Dat wordt nog duidelijker in Richteren 7. Het leger wordt sterk verkleind, zodat Israël niet kan zeggen dat het zichzelf heeft gered. De overwinning maakt zichtbaar dat God redt.

David is een ander voorbeeld. Wanneer Samuël een koning uit het huis van Isaï moet zalven, worden de oudere en ogenschijnlijk geschiktere zonen eerst naar voren gebracht. Maar in 1 Samuël 16:7 staat dat de mens ziet wat voor ogen is, terwijl de HEERE het hart aanziet. David is op dat moment slechts de herder die bij de schapen is achtergebleven. God kiest hem niet omdat hij onberispelijk is. Zijn latere zonde met Bathseba laat juist zien dat ook een gezalfde koning een zondaar blijft. Toch gebruikt de Heere hem in Zijn plan en leert Hij hem leven uit genade en vergeving.

In het boek Ruth zien wij hoe God een Moabitische vrouw opneemt in de geschiedenis van Zijn volk. Ruth is weduwe, vreemdelinge en afkomstig uit een volk dat niet vanzelfsprekend bij Israël wordt gerekend. Toch wordt zij door haar geloof en trouw verbonden aan het volk van God. Via Boaz wordt zij opgenomen in de geslachtslijn die uitloopt op David en uiteindelijk op Christus (Ruth 1:16-17; 4:13-17; Mattheüs 1:5-6). God werkt niet alleen door mensen met een gerespecteerde afkomst. Zijn genade doorbreekt menselijke grenzen.

In het Nieuwe Testament kiest Jezus twaalf apostelen. Onder hen bevinden zich vissers, een tollenaar en mensen zonder indrukwekkende religieuze positie (Mattheüs 4:18-22; 9:9; Handelingen 4:13). De leiders in Jeruzalem verwonderen zich later over de vrijmoedigheid van Petrus en Johannes en herkennen dat zij eenvoudige, ongeschoolde mensen zijn. Toch zien zij ook dat deze mannen met Jezus zijn geweest (Handelingen 4:13). Dat is veelzeggend. Hun bruikbaarheid komt niet voort uit academische vorming of maatschappelijke status, maar uit hun verbondenheid met Christus en de werking van de Heilige Geest.

Dat betekent niet dat kennis of opleiding onbelangrijk zijn. De apostel Paulus was juist zeer ontwikkeld. Hij bezat kennis van de Schriften en kon helder redeneren. Toch moest ook hij leren dat zijn bediening niet rustte op menselijke kracht. In 2 Korinthe 12:7-10 spreekt hij over een blijvende zwakheid, een doorn in het vlees. Hij ontvangt niet de oplossing waar hij om vraagt, maar wel de belofte dat Gods genade genoeg is. Paulus leert daarin dat Christus' kracht juist in zwakheid tot haar recht komt. Zijn beperking wordt geen excuus om passief te worden, maar een plaats waar hij Gods kracht leert kennen.

Het meest indrukwekkende voorbeeld is Maria, de moeder van Jezus. Zij is een jonge vrouw uit

een onaanzienlijke omgeving. Toch wordt zij geroepen om de moeder van de Heere te worden, een roeping die menselijke eer én diepe moeite met zich meebrengt (Lukas 1:26-38). In haar lofzang bezingt zij dat God de nederigen verhoogt en machtigen van hun tronen stoot (Lukas 1:46-55). Maria ontvangt geen roeping tot eigen roem, maar tot dienst aan Gods heilsplan.

Al deze voorbeelden wijzen naar Christus. In Filippenzen 2:5-11 wordt beschreven hoe Hij Zich vernederde en de gestalte van een dienstknecht aannam. Hij kwam niet met uiterlijke macht om Zichzelf te verheffen. Hij werd gehoorzaam tot de dood, ja, tot de kruisdood. Daar blijkt dat Gods weg anders is dan die van menselijke eer. De Zoon van God redt door Zichzelf te geven.

Daarom mogen wij onszelf niet te snel onmisbaar achten, maar ook niet te snel onbruikbaar verklaren. De Heere kan uw kennis, ervaring, karakter en mogelijkheden gebruiken, maar Hij kan ook door uw beperkingen heen werken. De vraag is of u bereid bent uw leven aan Hem toe te vertrouwen. Onwaarschijnlijke instrumenten zijn geen helden die zichzelf bewijzen. Het zijn mensen die leren dat de kracht, de roeping en de vrucht uiteindelijk van God komen.

Voor een mannenvereniging betekent dit dat er ruimte moet zijn voor verschillende gaven en achtergronden. De stille man, de oudere broeder, de jongere die nog weinig ervaring heeft en degene die door moeite of ziekte beperkt wordt: niemand mag bij voorbaat worden afgeschreven. Tegelijk is ieder geroepen om verantwoordelijkheid te nemen waar God hem plaatst. Niet onze geschiktheid is de grond van onze hoop, maar Christus, Die zondaren roept, vormt en gebruikt.

Gespreksvragen

1. Wat is volgens 1 Korinthe 1:26-31 het doel van Gods keuze voor het zwakke en verachte?
2. Welke bezwaren bracht Mozes naar voren, en hoe reageerde God daarop?
3. Wat leert het verkleinen van Gideons leger over menselijke kracht en Gods eer?
4. Waarom is David een bemoedigend, maar ook een ernstig voorbeeld?
5. Welke grenzen van afkomst en status doorbreekt het verhaal van Ruth?
6. Wat betekende het voor de apostelen dat zij “met Jezus geweest waren”?
7. Hoe kan zwakheid volgens 2 Korinthe 12:7-10 een plaats van Gods kracht worden?
8. Waar merkt u in uw eigen gemeente dat mensen zichzelf te snel ongeschikt of juist onmisbaar vinden?